

INFORMAČNÍ BULLETIN Klubu astronomů Liberecka

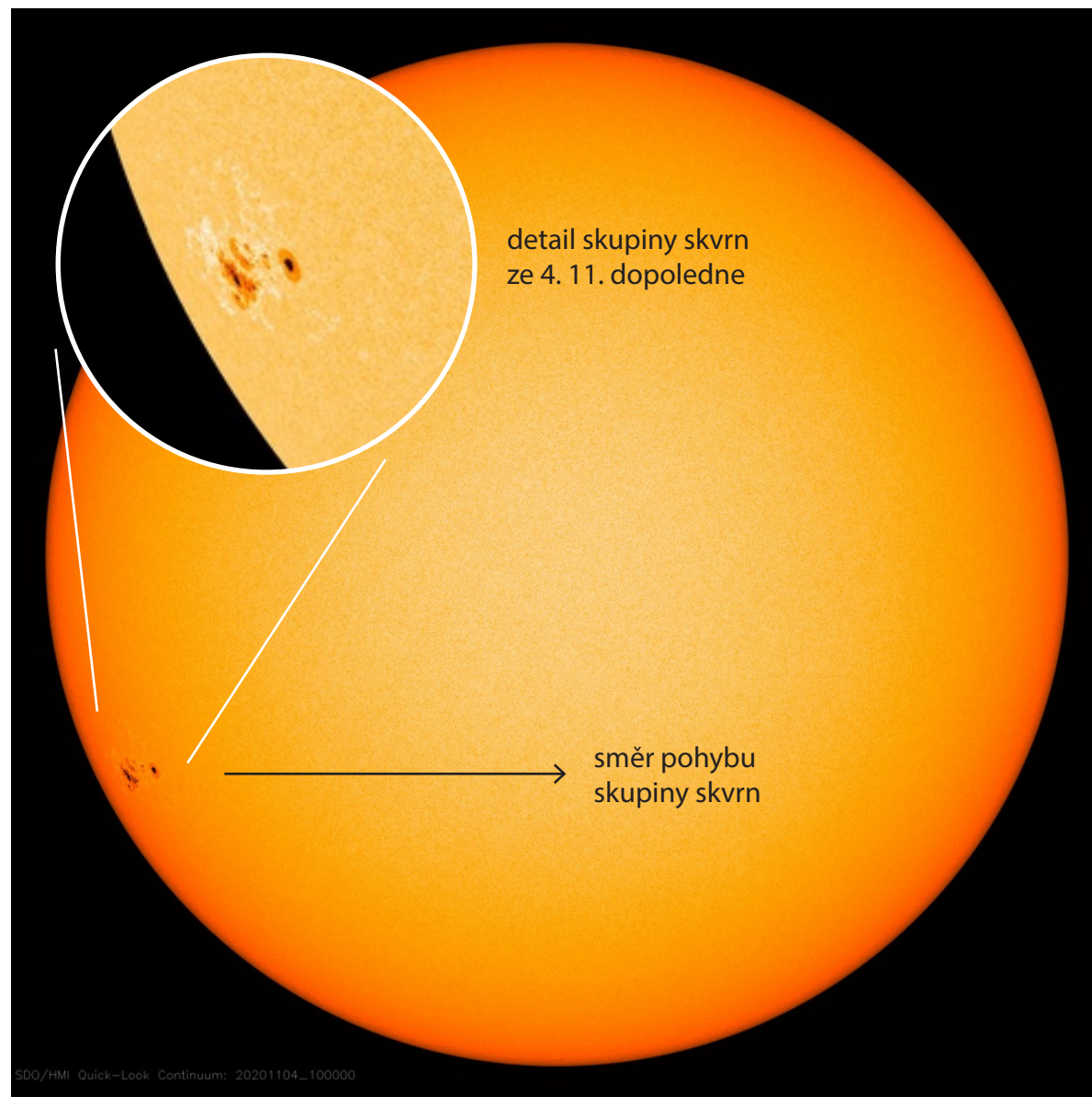
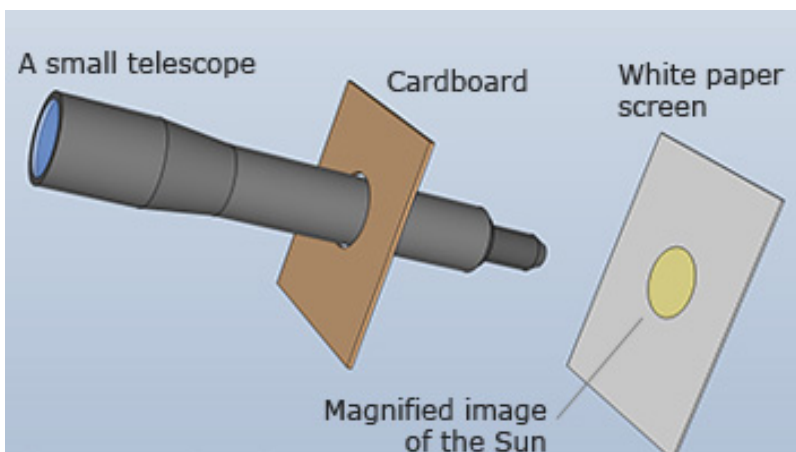
03/2020

Vážení příznivci astronomie na Liberecku, máme před sebou pravděpodobně pár hezkých dní a tedy i jasných nocí, proto přicházíme s dalšími informacemi, co zajímavého můžete na obloze v tomto období vidět. I když stále platí zákaz shromažďování a nočního vycházení (a nemůžeme vám tak nabídnout možnost společného setkání a pozorování na turnovské hvězdárně), lze do tzv. policejní hodiny zažít velký kus tmy a tudíž i zážitků pod hvězdnou oblohou.

SLUNCE

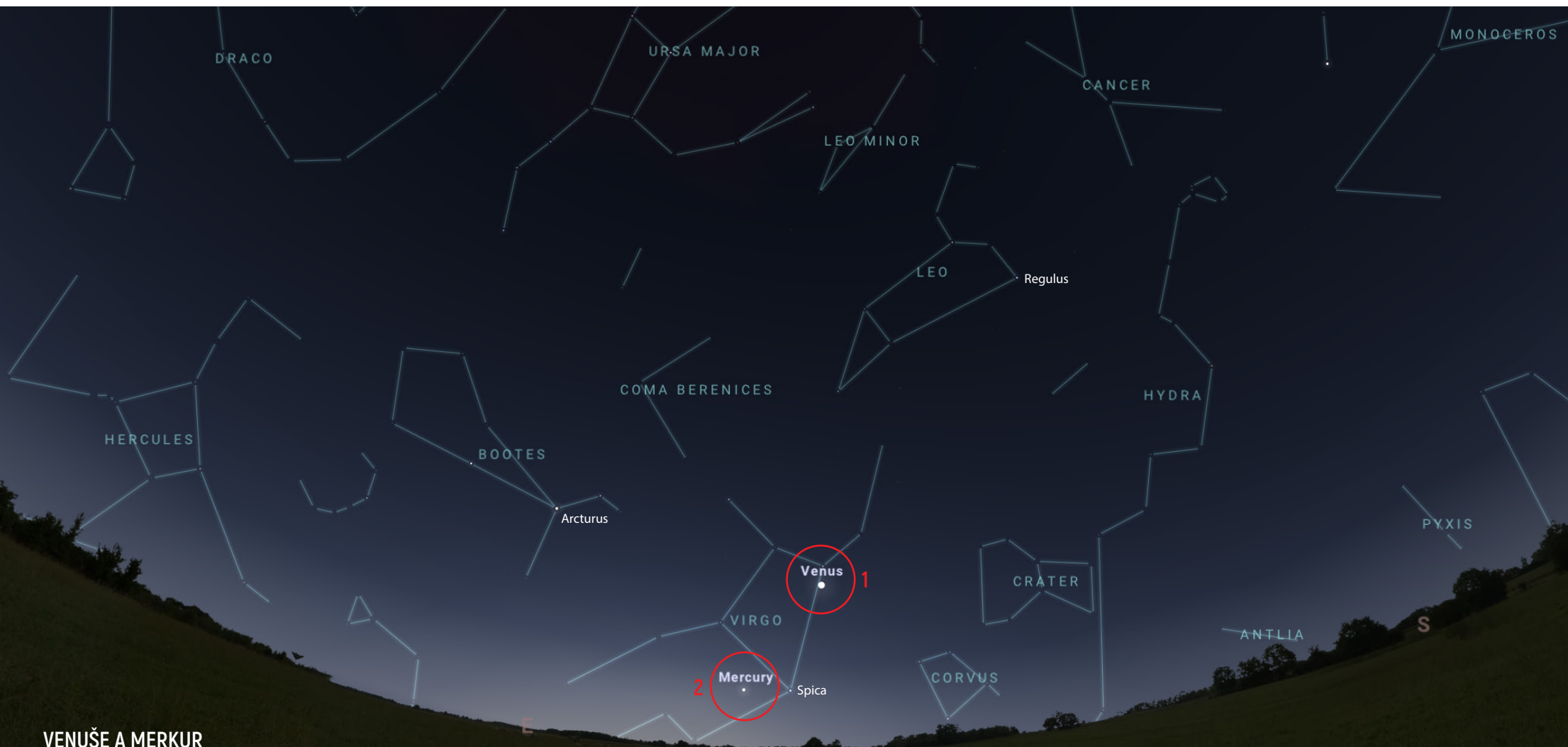
Než se podíváme na oblohu noční, zaměřme pozornost na Slunce, jehož pozorování přes den nám žádné vládní nařízení nekomplikuje a lze jej bez problémů provádět i z města. Na východním okraji slunečního disku se vynořila velká skupina skvrn, která se v následujících dnech bude pohybovat směrem ke středu Slunce. Bude jistě zajímavé sledovat její vývoj. K pozorování stačí již malý dalekohled nebo triedr, samozřejmě opatřený vhodným filtrem pro bezpečný pohled do Slunce (např. folie Baader dostupná za pár korun třeba v Supře – <http://www.supra-dalekohledy.cz/filtr-baader-folie-140x155mm-astro-solar-nd-5.0-vizual-slunecni-3-50546.html>).

Lze použít i metodu okulárové projekce (viz obrázek – zde pouze pozor na levné čínské triedry a okulary s plastovými clonami (pokud máte kukr po dědečkovi z II. světové války nebo přístroj ruské proveniencí z 80. let minulého století, tak se bát nemusíte...)).

PLANETY

Na večerní obloze po setmění stále září **Jupiter** se **Saturnem**. Obě planety se k sobě pomalu přibližují, aby se setkaly v těsné konjunkci 21. prosince, kdy se k sobě „přitulí“ na pouhých 6 úhlových minut – nejbliže od roku 1623! Výborné pozorovací podmínky má stále **Mars**, již zvečera stojí poměrně vysoko nad JV. Již 5cm a 30× zvětšující dalekohled ukáže malou oranžovou kuličku a při zvětšení 50–100× jsou vidět nejvýraznější albedové útvary. V následujících dnech to bude právě Syrtis Major, který můžete spatřit v době kulminace planety nad jihem, tedy při pozorování kolem 22–23 hodiny. Na ranní obloze svítí **Venuše (1)** a celý listopad má dobré pozorovací podmínky nejobtížněji viditelná planeta **Merkur (2)**. Pokud máte dobrý výhled na VJV, uzříte ji nedaleko hvězdy Spica v Panně za svítání (ideálně kolem 6 hod., kdy už můžete opět vyrazit někam na kopec s dobrým výhledem).

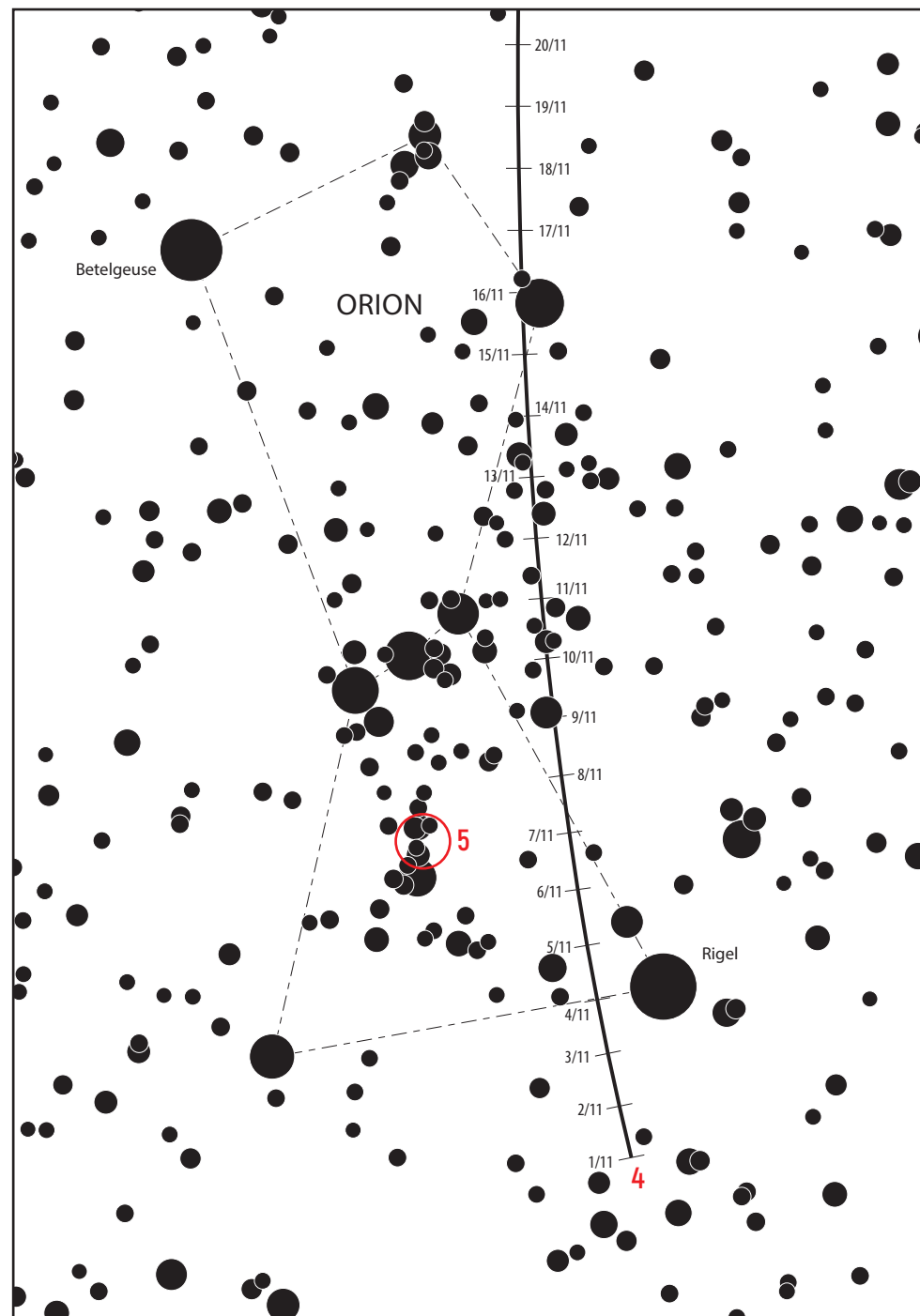

VENUŠE A MERKUR
RANNÍ OBLOHA KOLEM 6 HOD.

PLANETKA FLORA A KOMETA C/2020 M3

Již třídrem nebo malým dalekohledem můžeme sledovat i řadu dalších těles Sluneční soustavy, jako jsou planety nebo jasnější komety. V listopadu je v opozici se Sluncem v pořadí osmý objevený zástupce hlavního pásu asteroidů mezi Marsem a Jupiterem, planeta pojmenovaná **Flora (3)**. Jako slabou hvězdičku osmé magnitudy ji nalezneme v hlavě Velryby, ideálně kolem 22–23 hod. Můžete zkusit kresbou (nebo fotografií) zaznamenat její pohyb mezi hvězdami v průběhu několika nocí po sobě. Mapa ukazuje její pozici 6. 11. ve 22 hod. a následující noc bude vždy o něco málo západním směrem.

O **kometě C/2020 M3** jsme se již zmiňovali, nyní se pohybuje souhvězdím Orionu mezi hvězdou Rigel a Orionovým pásem, jak lze vyčíst z připojené mapky (polohy po dnech pro 00 UT – č. 4). Vychází již večer po 22 hodině, ale je lepší nechat ji vystoupat výše nad obzor a také počkat až se zmenší fáze Měsíce. Jedná se totiž o difúzní objekt (8–9 mag), který vyžaduje tmavou oblohu. A když budete dalekohledem bloudit v Orionu, nezapomeňte se pokochat také **Velkou mlhovinou M42 (5)**.

MĚSÍC NAVŠTÍVÍ OTEVŘENÉ HVĚZDOKUPY M35 A M44

Nejprve 5. 11. mezi 2–3 hodinou ranní Měsíc projde jižní částí otevřené hvězdokupy **M35** v Blížencích (obr. 6). I když je fáze Měsíce stále dost výrazná (83 %) v dalekohledu by nejjasnější hvězdy kupy měly být viditelné. Další zajímavou podívanou nám přichystá vycházející Měsíc dne 7. 11. večer, kdy se před 22 hodinou vynoří zpoza obzoru nad SV poblíž otevřené hvězdokupy **M44** Jesličky (Praesepe) – obr. 7. Tou dobou bude zakrývat hvězdu Asellus Borealis (4,6 mag) v Raku, která by se měla kolem 21.55 hod. znovu objevit za neosvětleným okrajem Měsíce. Mezi Měsícem a Jesličkami bude tou dobou navíc ještě planetka **Eunomia** s jasem 9,8 mag.

